

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai

2021-04-

Nr. (19.2-26E)3-

Kopija

Į 2021-02-25

Nr. 16

Lietuvos energetikos agentūrai

ENERGIJOS VARTOTOJŲ ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) išnagrinėjo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – Asociacija) raštu¹ (toliau – raštas) pateiktą informaciją bei klausimus apie Energetikos ministerijos ir energijos tiekėjų sudarytuose energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimuose (toliau – susitarimai) numatytų energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonių (toliau – priemonės), įgyvendinimą. Rašte pažymima, kad švietimo ir konsultavimo priemonių skaičius, nurodytas į Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyty energijos apskaičiavimo ir priežiūros tvarkos apraše² (toliau – Apskaičiavimo aprašas), yra ribotas, mažos įmonės neturi nei vartotojų švietimo kompetencijų, nei įgūdžių, todėl kasmetiniai Lietuvos energetikos agentūros (toliau – Agentūra) švietimo ir konsultavimo ataskaitų patikrinimai nustato, kad reikalaujamas kasmet sutaupyti

1 procento energijos kiekis daugumos energijos tiekėjų nebuvo pasiektas dėl susitarimuose numatytų veiklų neįgyvendinimo ir nepakankamo veiksmų pagrindimo ir dokumentavimo. Energetikos ministerija teikia informaciją/atsakymus į Asociacijos rašte išdėstytus klausimus:

1. Vadovaujantis Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo³ (toliau – Aprašas) 27 punktu, susitarimai laikomi tinkamai įvykdyti, kai ataskaitiniais metais įgyvendinus sutartas arba tiekėjo pasirinktas kitas švietimo ir konsultavimo priemones, apskaičiuotas energijos sutaupymas yra ne mažesnis kaip 1 procentas tiekėjo pateiktos energijos kiekio jo galutinės energijos vartotojams Lietuvos Respublikoje per ataskaitinius kalendorinius metus. Aprašo 14 punkte yra nurodyta, kad tais pačiais metais švietimo ir konsultavimo priemonės tas pats turinys tai pačiai vartotojų grupei negali būti atkartojamas keliuose susitarimo priemonėse. Asociacijos rašte nurodytu atveju, tos pačios priemonės (pvz. Informacijos (skirtingo turinio) skelbimas spaudoje ar spaudiniuose arba

¹ Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2021 m. vasario 25 d. raštas Nr. 16 „Dėl energijos vartotojų švietimo konsultavimo priemonės „Šilumos punktų efektyvaus eksploatavimo mokymai“

² Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyty energijos apskaičiavimo ir priežiūros tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 1-320 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyty energijos apskaičiavimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“

³ Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. 1-221 „Dėl Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

informacijos skelbimas televizijoje ar radijo laidose) ne vieną kartą metuose yra galimas, tačiau sutaupyta energijos kiekis tam pačiam vartotojų skaičiui taikant tą patį sutaupymo koeficientą neturi būti skaičiuojamas kelis kartus. Pagal Agentūros parengtą energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo ataskaitą, šilumos tiekėjai, pasiekiantys 1 ir didesnę energijos sutaupymą, tinkamai įgyvendina ne mažiau kaip 5 skirtingas Apskaičiavimo apraše patvirtintas priemonės.

2. Kaip pažymėta šio rašto 1 punkte, Apraše neribojama per vienerius metus tai pačiai vartotojų grupei taikyti tas pačias priemones, tačiau siekiant išvengti priemonių dubliavimo ir nepagrįsto sutaupyta energijos kiekio didinimo, sutaupyta energijos kiekis tam pačiam vartotojų skaičiui taikant tą patį sutaupymo koeficientą skaičiuojamas vieną kartą.

3. Vadovaujantis Aprašo 27 punktu, įgyvendinant į susitarimą neįtrauktas priemones, taip pat, jeigu priemonės įgyvenamos per kitus asmenis, susitarimų pakeitimai neprivalomi.

4. Vadovaujantis Šilumos ūkio įstatymo 20 straipsniu, šilumos punktus, tiek nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, tiek butų ir kitų patalpų savininkams, turi prižiūrėti (eksploatuoti) pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). Atsižvelgiant į tai, kad prižiūrėtojai yra pasirenkami vartotojų (jų atstovų) ir privalo teikti jiems atitinkamas paslaugas, šilumos punktų efektyvaus eksploatavimo mokymai gali būti efektyvūs ir pasiekti realius šilumos energijos sutaupymus, juose dalyvaujant tiek vartotojų atstovams, tiek jų pasirinktiems prižiūrėtojams. Pažymėtina, kad mokymų priemonė gali būti laikoma tinkama užskaitymui, tik jei mokymuose, kartu su prižiūrėtojais, dalyvauja galutiniai energijos vartotojai arba aukščiau minėti jų atstovai. Sutaupyta energijos kiekis tokiu atveju gali būti apskaičiuojamas pagal mokymuose dalyvavusių galutinių energijos vartotojų objektui (namui) parduotą energijos kiekį. Energetikos ministerijos nuomone, prižiūrėtojų, teikiančių energijos vartotojams paslaugas, pripažinimas tiksline energijos vartotojų grupe, prieštarautų Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme įtvirtintai energijos vartotojo sąvokai.

5. Jei šildymo sistemų arba šilumos punktų efektyvaus eksploatavimo mokymuose dalyvauja namų bendrijos atstovas, papildomai juose dalyvauti daugiabučių gyventojams neprivaloma. Namų administratoriai ir prižiūrėtojai nėra laikomi galutiniais energijos vartotojais, todėl mokymuose kartu su jais turėtų dalyvauti daugiabučių namų gyventojų atstovai (ne mažiau vienas turėtų atstovauti tame nekilnojamo turto vienetu nuolat gyvenantis (gyvenamąją vietą deklaravęs) asmuo).

6. Energetikos ministerijos nuomone, galutinės energijos vartotojų informavimą galėtų vykdyti švietimo įstaigos, atstovaudamos atitinkamą energijos tiekėją, tuomet energijos sutaupymai būtų skaičiuojami Apskaičiavimo aprašo nustatyta tvarka. Tokios priemonės taikymo atveju, t.y. švietimo įstaigoms įvedus privalomą mokymų kursą moksleiviams ar studentams, priemonės įgyvendinimas nebūtų energijos tiekėjų ir Energetikos ministerijos susitarimo objektas, nes apimtų ne tik tikslinę (-es) energijos tiekėjo vartotojų grupę (-es).

7. Atkreiptinas dėmesys, kad Apskaičiavimo aprašo priede yra patvirtinta priemonė „Konsultacijos elektroniniu paštu, tiesiogiai internetu ar telefonu gavus vartotojo prašymą“, todėl priemonės „Konsultacijų atvykus pas vartotoją“ keitimas į „Vartotojo konsultaciją ryšio priemonėmis (internetu arba telefonu)“, paliekant tą patį sutaupymo koeficientą, nėra pagrįstas. Energetikos ministerijos nuomone, tokių švietimo ir konsultavimo priemonių, kaip „Konsultacijos atvykus pas vartotoją“ ir „Matuoklių ar matavimo įrangos skolinimas“ vykdymas įmanomas tik gyvai ir tik energijos tiekėjui ir vartotojui susiderinus jų atlikimo detales nuotoliniu būdu. Jeigu pandemijos bei karantino sąlygomis dėl apribojimų tai atlikti neįmanoma, minėtos priemonės neprivalo būti įgyvendinamos, o nuotoliniu būdu vykdomos kitos Apskaičiavimo apraše nurodytos priemonės.

8. Energetikos ministerijos nuomone, šilumos tiekėjų vartotojų švietimas ir konsultavimas gali vykti per trečiąją asmenį (Asociaciją). Atkreiptinas dėmesys, kad tiksline grupe gali būti pripažinti visi šilumos tiekimo įmonių vartotojai, kurių atžvilgiu įgyvendintos atitinkamos priemonės ir pateikti jų įgyvendinimą ir sutaupytą energijos kiekį įrodantys dokumentai. Rengiant didelės apimties informacinę kampaniją šalies mastu, tokios veiklos įgyvendinimo

apimtis ir vertinimui taikomą koeficientą tikslinga suderinti su Energetikos ministerija, kaip tai numatyta Apskaičiavimo aprašo 13.4.2.2. papunktyje.

9. Energetikos ministerijos nuomone, informacijos skleidimas tik populiariausiomis žiniasklaidos priemonėmis gali pasiekti centralizuoto šilumos tiekimo vartotojų tikslines grupes. Socialiniai tinklai gali būti laikytini papildomos informacijos (skelbtos populiariausiuose leidiniuose) pakartotinos sklaidos priemonėmis, didinančiomis turinio matomumą ir prieinamumą.

10. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos energijos efektyvumo įstatymo 8 straipsniu, sudaromi susitarimai turi skatinti diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kurių poveikis yra galutinės energijos suvartojimo mažinimas, todėl visos diegiamos priemonės turi realiai prisidėti prie vartotojų elgsenos keitimo ir energijos suvartojimo mažėjimo. Informuojame, kad atsižvelgiant į energijos tiekėjų prašymus bei siekiant praplėsti taikomų vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonių skaičių, Energetikos ministerija planuoja pasitelkti išorės ekspertus ir atlikti studiją, kurios metu taip pat būtų įvertintos taikomų švietimo ir konsultavimo priemonių efektyvumas ir sutaupytos energijos skaičiavimui taikomi koeficientai. Pagal studijos rezultatus ir išvadas bus atnaujinta sutaupymų skaičiavimo ir priemonių vertinimo tvarka bei atskirų priemonių įgyvendinimo rekomendacijos.

Dėkojame už pasiūlymus ir maloniai prašome kreiptis, jeigu iškiltų neaiškumų ar turėtų daugiau pasiūlymų, susijusių su energijos efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimu.

Energetikos viceministrė

Daiva Garbaliuskaitė

Vytautas Bernadišius, tel. (8 5) 203 4667 (9), el. p. vytautas bernadisius@enmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Gedimino pr. 38, LT-01104, Vilnius, LT-01104 Vilnius, Lietuva (2021-04-21 16:34:58)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ENERGIJOS VARTOTOJŲ ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-04-21 Nr. 3-782
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Garbaliuskaitė, Viceministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-04-21 16:23:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-04-21 16:23:45 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-11-08 12:36:25–2024-11-06 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-04-21 16:34:25 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-03-12 13:36:33–2022-03-11 13:36:33
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2019-03-12 13:36:33–2022-03-11 13:36:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-04-21 16:34:58)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-04-21 16:34:58 atspausdino Greta Lukoševičiūtė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-